[2009] 6 SCR 490

ରମେଶନ୍ ପି.ଓ. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ରାକେଶ କୁମାର ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

(ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 760/2009)

17 ଏପ୍ରିଲ, 2009

[ଅରିଜିତ ପଶାୟତ ଏବଂ ଅଶୋକ କୁମାର ଗାଙ୍ଗୁଲି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 - ଧାରା 397/401 – ପୁନରୀକ୍ଷଣ - ଏହାର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟତା - ଧାରା 156 (3) ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୋଗ - ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ - ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ - ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନରୀକ୍ଷଣ - ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି ଏହି ଧାରଣା କରି ଯେ ଏକ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପରାଧର ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ପଞ୍ଜୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଦାୟର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଧାରା 156 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶ - ଆବେଦନରେ, ଯୁକ୍ତି ଯେ ମାମଲା ଯେହେତୁ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଭାବରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ବଜାୟ ରଖିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ ଶୁଣାଯିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ମାମଲା ପଠାଯାଇଥିଲା ।

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 760/2009 ।

ଫୌଜଦାରୀ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 435/2007ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 15.12.2007 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେ.ଟି.ଏସ୍. ତୁଳସୀ, ଭରତ ସାଙ୍ଗଲ୍, ମୃଣାଳିନୀ ଓଇନାମ ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣିକା ତୋମାର ।

ରମେଶନ୍ ପି.ଓ. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାକେଶ କୁମାର
ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡ. ଅରିଜିତ ପଶାୟତ]

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅରୂପ ବାନାର୍ଜୀ, ଆର. ଶେଖର, ଆର.କେ. ଦେ, ଆର.କେ. ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡ. ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । 1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଏହି ଆବେଦନରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯିଏ ଜୌନପୁରର ବିଦ୍ୱାନ ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶକୁ ବିରୋଧ କରି ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ସଂହିତା') ର ଧାରା 401 ସହିତ ଧାରା 397 ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଆବେଦନରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ମଧ୍ୟ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଇସଲା କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ସଂକ୍ଷେପରେ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ତଥ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସଂହିତାର ଧାରା 156 (3) ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଆଦେଶ ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଜୌନପୁରର ବିଦ୍ୱାନ ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି କହିଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଏକ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ, ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏଫଆଇଆର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପୂର୍ବରୁ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ସଂହିତାର ଧାରା 156 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ସଂହିତାର ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପୂର୍ବ ସଜ୍ଞାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏକ ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶ ଅଟେ ।

4. ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୱାନ ଦୌରା ଜଜ୍ ଙ୍କ ଆଦେଶ ଅସମର୍ଥନୀୟ, ତେବେ ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କର ମତ ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି କହି ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ

ଭାବରେ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ଯଦି ଏପରି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଥିଲା, ତେବେ ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ବଜାୟ ରହିପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ଆବେଦନକୁ ଫଇସଲା କରିବା ଦ୍ୱାରା, ସେମାନେ ପକ୍ଷପାତିତାର ଶୀକାର ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଆଇନରେ ବଜାୟ ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।

5. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ସଜ୍ଞାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଏହି ଆଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ନକରି ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

6. ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇଛୁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୂଚନା ବିନା ପକ୍ଷମାନେ 22.4.2009 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ । ଆମେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିନାହୁଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାର ଫଇସଲା ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ସମ୍ମୁଖରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥଗିତ ରହିବ ।

7. ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଟିର ଫଇସଲା କରାଯାଇଛି ।

କେ.କେ.ଟି. ଆବେଦନ ଫଇସଲା ହେଲା ।

ରମେଶନ୍ ପି.ଓ. ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାକେଶ କୁମାର ଯାଦବ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡ. ଅରିଜିତ ପଶାୟତ]

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।